

Фоп – платник єдиного податку не має право здійснювати види діяльності, які не зазначені в його облікових даних

ГУ ДПС у Харківській області нагадує, що в Єдиному держреєстрі юросіб, фізосіб-підприємців та громадських формувань містяться дані, зокрема, про види діяльності фізосіб-підприємців. До реєстру платників єдиного податку вносяться відомості про платника єдиного податку, зокрема, види господарської діяльності. Платники єдиного податку зобов'язані перейти на сплату інших податків і зборів, визначених ПКУ, у разі здійснення видів діяльності, не зазначених у реєстрі платників єдиного податку, - з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому здійснювалися такі види діяльності. Отже, **підприємець – платник єдиного податку не має права здійснювати, в межах підприємницької діяльності, види діяльності, які не зазначені в його облікових даних.** Підприємець-платник єдиного податку, який здійснює види діяльності, не зазначені в його облікових даних та в реєстрі платників єдиного податку, зобов'язаний перейти на сплату інших податків і зборів (загальна система оподаткування) з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому здійснювалися види діяльності, які не зазначені в його облікових даних та реєстрі платників єдиного податку. У разі якщо підприємець отримує інші доходи, ніж від провадження підприємницької діяльності, у межах обраних ним видів такої діяльності, такі доходи оподатковуються за загальними правилами, встановленими Податковим кодексом для платників податку - фізичних осіб.

Отримати довідку про відсутність заборгованості зі сплати платежів можна як у паперовій так і в електронній формі

Наказом Міністерства фінансів України від 03.09.2018 № 733 (zareestrovano у Міністерстві юстиції України 27.09.2018 за № 1102/32554) затверджено Порядок надання довідки про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи (далі – Порядок № 733). Довідка про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи (далі – Довідка), що надається відповідно до Порядку № 733 формується за відсутності у платника та даними інформаційно-телекомунікаційних систем контролюючих органів податкового боргу, та/або недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиний внесок), та/або іншої заборгованості з платежів (у тому числі розстрочених, відстрочених, реструктуризованих), контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи. Для отримання Довідки платникові необхідно подати заяву про надання довідки про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи (далі – Заява) за формою згідно з додатком 2 до Порядку № 733. Заява подається платником (на його вибір): ● у паперовій формі – до державної податкової інспекції за основним місцем обліку такого платника або до відповідного контролюючого органу, уповноваженого здійснювати заходи з погашення податкового боргу (далі –уповноважений орган). ● в електронній формі – на адресу уповноваженого органу через приватну частину Електронного кабінету, розміщеного на офіційному вебпорталі ДПС за посиланням <https://cabinet.tax.gov.ua/login>, з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги». Вхід до приватної частини (особистого кабінету) Електронного кабінету здійснюється виключно після ідентифікації особи із використанням кваліфікованого електронного підпису. Створити та надіслати Заяву можливо у меню «Заяви, запити для отримання інформації» приватної частини Електронного кабінету шляхом вибору відповідної електронної форми документа. Заява повинна містити, зокрема: - обов'язкове посилання на відповідний нормативно-правовий акт, яким передбачено необхідність підтвердження відсутності заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, та - найменування суб'єкта (підприємства, установи, організації), до якого (якої) Довідку буде подано. Відповідно до пункту 7 Порядку № 733 Довідка надається за вибором платника у паперовій або електронній формі, про що він зазначає у Заяві. Довідка або відмова у наданні Довідки готуються уповноваженим органом протягом 5 робочих днів з дня, наступного за днем отримання Заяви органом, до якого її було подано. Довідку у паперовій формі платник (його законний чи уповноважений представник) отримує безпосередньо в органі, до якого було подано Заяву. Довідку в електронній формі платник отримує у приватній частині Електронного кабінету з дотриманням вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні довірчі послуги». Строк дії Довідки становить 10 календарних днів з дати її формування. У Довідці обов'язково зазначається термін її дії.

Визначення дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ у туристичного оператора

Датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ у туристичного оператора при постачанні туристичного продукту (туристичної послуги) є дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання туристичного продукту (туристичної послуги). Датою виникнення права на віднесення сум ПДВ до податкового кредиту туристичного оператора при придбанні товарів/послуг, які не включаються у вартість туристичного продукту (туристичної послуги), є дата отримання товарів/послуг, підтверджена податковою накладною. Норми визначені п.207.6 ст.207 Податкового кодексу України.

З'явився об'єкт оподаткування, повідомлення про нього можна подати через Електронний кабінет

Користувачі Електронного кабінету через приватну частину (особистий кабінет) мають можливість подати Повідомлення про об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність в електронному вигляді за формою № 20-ОПП (далі – Повідомлення за ф. № 20-ОПП). Реєстраційні дані платника у Повідомленні за ф. № 20-ОПП заповнюються автоматично на основі даних ДПС, дані щодо об'єктів оподаткування заповнюються платником самостійно. Повідомлення за ф. № 20-ОПП опрацьовується повністю в автоматичному режимі та результат опрацювання відображається у Квитанції № 2, яку можливо переглянути у режимі «Вхідні/вихідні документи» Електронного кабінету. Дані про об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, відображаються у режимі «Облікові дані платника» Електронного

кабінету. Нагадуємо, що обов'язок повідомляти контролюючий орган за основним місцем обліку платника податків про об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, встановлений п. 63.3 ст. 63 Податкового кодексу України. Такі відомості подаються у Повідомленні за ф. № 20-ОПП протягом 10 робочих днів після реєстрації, створення чи відкриття об'єкту оподаткування або об'єкту, пов'язаного з оподаткуванням.

Документи, які підтверджують витрати громадян на придбання цінних паперів

Відповідно до частини першої ст. 1087 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) розрахунки за участю фізичних осіб, у тому числі нерезидентів, не пов'язані із здійсненням ними підприємницької діяльності, можуть провадитися у готівковій або в безготівковій формі за допомогою розрахункових документів у електронному або паперовому вигляді. Згідно з п. п. 5 п. 3 розд. I Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року №148 із змінами та доповненнями, готівкові розрахунки/розрахунки готівкою – платежі готівкою суб'єктів господарювання і фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги), а також за операціями, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна. До касових документів, за допомогою яких відповідно до законодавства України оформляються касові операції, звіти про використання коштів, а також відповідні журнали встановленої форми для реєстрації цих документів та книги обліку, належать, зокрема, касові ордери та відомості на виплату готівки, розрахункові документи, інші прибуткові та видаткові касові документи (п. п. 11 п. 3 розд. I Положення №148). Відповідно до п. 1.4 глави I Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22 із змінами та доповненнями, безготівкові розрахунки – це перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів. Ці розрахунки проводяться банком на підставі розрахункових документів на паперових носіях чи в електронному вигляді. При цьому, згідно з п. 1.35 ст. 1 Закону України від 5 квітня 2001 року №2346-III «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» із змінами та доповненнями розрахунковий документ – це документ на переказ коштів, що використовується для ініціювання переказу з рахунку платника на рахунок отримувача (платіжне доручення, розрахунковий чек тощо). Враховуючи наведене, документами, що підтверджують фактично понесені витрати на попереднє придбання цінних паперів фізичною особою – платником податку, в тому числі нерезидентом, є договори купівлі-продажу цінних паперів, виписки зберігачів під кожне замовлення, завірені печатками зберігачів, акти приймання-передачі цінних паперів, касові документи при готівкових розрахунках через касу або розрахункові документи при безготівкових розрахунках.

Нецільова благодійна допомога: чи нараховується ЄСВ?

Головне управління ДПС у Харківській області повідомляє, що відповідно до п. 1 частини першої ст. 7 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» базою нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для платників, які згідно з п. 1 частини першої ст. 4 Закону № 2464 є роботодавцями, визначено суму нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці». Визначення видів виплат, що відносяться до основної, додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат, при нарахуванні ЄВ передбачено Інструкцією зі статистики заробітної плати, затвердженою наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 № 5 (далі – Інструкція № 5). Оскільки нецільова благодійна допомога не належить до основної, додаткової заробітної плати та інших заохочувальних, компенсаційних виплат, а відповідно до п. 3.31 розд. 3 Інструкції № 5 є матеріальною допомогою разового характеру і, відповідно «іншою виплатою, що не належить до фонду оплати праці», то вона не є базою нарахування ЄСВ.

Про право на податкову знижку за навчання в інтернаті вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладах

Податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, – документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, у випадках, визначених Податковим кодексом України (далі – ПКУ). Норми встановлені п.п. 14.1.170 п. 14.1 ст. 14 ПКУ. Згідно з п.п. 166.3.3 п. 166.3 ст. 166 ПКУ платник ПДФО має право включити до податкової знижки у зменшення оподатковуваного доходу платника ПДФО за наслідками звітного податкового року, визначеного з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 ПКУ, фактично здійснені ним протягом звітного податкового року витрати у вигляді суми коштів, сплачених платником ПДФО на користь вітчизняних закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти для компенсації вартості здобуття відповідної освіти такого платника податку та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення. Статтею 28 Закону України від 01 липня 2014 року № 1556-VII «Про вищу освіту» (далі – Закон № 1556) визначено типи вищих навчальних закладів. Інтерн – особа, яка має ступінь магістра медичного або фармацевтичного спрямування і навчається з метою отримання кваліфікації лікаря або провізора певної спеціальності відповідно до переліку лікарських або провізорських спеціальностей інтернатури (ст. 61 Закону № 1556). Згідно з Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) випусників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III – IV рівнів акредитації, медичних факультетів університетів, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.09.1996 № 291, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03.12.1996 за № 696/1721, спеціалізація (інтернатура) є обов'язковою формою

післядипломної підготовки випускників всіх факультетів медичних і фармацевтичних вищих закладів освіти III – IV рівнів акредитації, медичних факультетів університетів незалежно від підпорядкування та форм власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря (провізора) – спеціаліста певного фаху. Таким чином, інтернатура (спеціалізація) є невід'ємною ланкою безперервного процесу підготовки у вищому медичному і фармацевтичному закладах освіти фахівців за напрямом професійного спрямування. Враховуючи вищевикладене, суми коштів, сплачені платником ПДФО на користь вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти для компенсації вартості навчання такого платника ПДФО, іншого члена його сім'ї першого ступеня споріднення, у інтернатурі, при додержанні всіх норм ст. 166 ПКУ, можуть прийматися у розрахунок податкової знижки такого платника ПДФО за звітний рік.

Договір управління майном: складання податкової накладної

Для цілей оподаткування ПДВ платником ПДВ, зокрема, є особа – управитель майна, яка веде окремий податковий облік з ПДВ щодо господарських операцій, пов'язаних з використанням майна, що отримане в управління за договорами управління майном. Для цілей оподаткування господарські відносини між управителем майна з власної господарської діяльності та його діяльності з управління майном прирівнюються до відносин на основі окремих цивільно-правових договорів. Норми встановлені п.п. 5 п. 180.1 ст. 180 Податкового кодексу України (далі – ПКУ). Норми п.п. 5 п. 180.1 ст. 180 ПКУ не поширюються на управителів майна, які здійснюють управління активами інститутів спільного інвестування, фондів банківського управління, фондів фінансування будівництва та фондів операцій з нерухомістю, створених відповідно до закону. Взяття на облік договору управління майном здійснюється шляхом додаткового взяття на облік управителя майна як платника податків – відповідального за утримання та внесення податків до бюджету під час виконання договору. Управителю майна при взятті на облік договору управління майном присвоюється 9-значний реєстраційний (обліковий) номер платника податків, який використовується для сплати податків, виконання прав та обов'язків платника податків за договором окремо від власної діяльності. Цей номер згідно з п. 1.6 розділу I Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1130, який зареєстровано у Міністерстві юстиції України 17.11.2014 за № 1456/26233 із змінами, є також індивідуальним податковим номером платника ПДВ для особи – управителя майна. Відповідно до п. 1 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 137/28267 зі змінами та доповненнями (далі – Порядок № 1307), при здійсненні господарських операцій, пов'язаних з використанням майна, отриманого в управління за договорами про управління майном, податкова накладна складається особою – управителем майна, яка веде окремий облік з ПДВ таких господарських операцій та відповідальна за утримання і внесення ПДВ до бюджету. При цьому у такій податковій накладній у графі «Постачальник (продавець)» – зазначається найменування управителя майна, а у графах «Індивідуальний податковий номер» та «Податковий номер» – зазначається присвоєний 9-ти значний номер. Решта реквізитів податкової накладної заповнюються у відповідності з Порядком № 1307.

Рентна плата за спеціальне використання води: чи є платниками вторинні водокористувачі?

Сплачувати рентну плату за спеціальне використання води повинен суб'єкт господарювання, що належить до первинних водокористувачів, які використовують та/або передають вторинним водокористувачам воду, отриману шляхом її забору з водних об'єктів. Вторинні водокористувачі не є платниками рентної плати за спеціальне використання води і не повинні подавати звітність та сплачувати зобов'язання, а також надавати листи про відсутність об'єкту оподаткування з рентної плати за спеціальне використання води. Обґрунтуємо цю норму. Як визначено п. 255.1, п. 255.2 ст. 255 Податкового кодексу платниками рентної плати за спеціальне використання води є: - первинні водокористувачі - суб'єкти господарювання незалежно від форми власності: юридичні особи, їх філії, відділення, представництва, інші відокремлені підрозділи без утворення юридичної особи, постійні представництва нерезидентів, а також фізичні особи - підприємці, які використовують та/або передають вторинним водокористувачам воду, отриману шляхом забору води з водних об'єктів; - суб'єкти господарювання незалежно від форми власності: юридичні особи, їх філії, відділення, представництва, інші відокремлені підрозділи без утворення юридичної особи, постійні представництва нерезидентів, а також фізичні особи - підприємці, які використовують воду для потреб гідроенергетики, водного транспорту і рибництва. Не є платниками рентної плати за спеціальне використання води водокористувачі, які використовують воду виключно для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб населення (сукупності людей, які знаходяться на даній території в той чи інший період часу, незалежно від характеру та тривалості проживання, в межах їх житлового фонду та присадибних ділянок), у тому числі для задоволення виключно власних питних і санітарно-гігієнічних потреб юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та платників єдиного податку. Під терміном "санітарно-гігієнічні потреби" слід розуміти використання води в туалетних, душових, ванних кімнатах і умивальниках та використання для утримання приміщень у належному санітарно-гігієнічному стані. Отже, вторинні водокористувачі не є платниками рентної плати за спеціальне використання води. Зазначена норма передбачена п. 255.1, п. 255.2 ст. 255 Податкового кодексу.

Податкова служба Харківщини нагадує громадянам про внесення актуальних даних до ДРФО

Головне управління ДПС у Харківській області нагадує, що відповідно до вимог ст. 70 Податкового кодексу України (пп.70.2 та 70.7) громадяни у разі зміни місця проживання зобов'язані протягом місяця подати до державної податкової інспекції заяву форми 5-ДР для внесення відповідних актуальних даних в Державний реєстр фізичних осіб - платників податків. Завдяки своєчасно внесеній достовірній інформації про фактичні реєстраційні дані фізичних осіб податкові повідомлення рішення про нараховану суму земельного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та транспортного податку обов'язково надійдуть у визначений законом термін до адресата. У протилежному випадку громадянин може не отримати

повідомлення від органу ДПС про нараховані суми податкових платежів, а відтак своєчасно виконати свій обов'язок зі сплати зазначених податків. Щоб не потрапити у перелік податкових боржників кожному громадянину, котрий змінював свої реєстраційні дані, особливо місце проживання (реєстрації) після того, як востаннє звертався до державної податкової інспекції щодо присвоєння відповідного реєстраційного номера облікової картки платника податків, варто невідкладно подати заяву за формою 5-ДР за місцем нової реєстрації (проживання).